

AP 1 BLIV GODT KLÆDT PÅ TIL AT BLIVE VIRKSOMHEDSEJER

STØTTET AF

Promilleafgiftsfonden for landbrug

Få tjek på alle detaljerne, når du skal forfølge drømmen om at blive selvstændig landmand.

Har du finansieringen på plads?

Typisk er det de yderste 30-40 procent af købesummen, som bankerne er tilbageholdende med at finansiere. Dermed er det her, du skal kigge på alternative muligheder, hvis du mangler finansiering.

Muligheder for finansiering af den yderste del af købesummen:

- Egenfinansiering – altså din egen opsparing. Det vil sjældent være muligt at spare op til, hvad der svarer til 30-40 procent af en købssum
- Pengeinstitutlån – i de fleste tilfælde vil det ikke være muligt at låne det fulde beløb
- Ekstern investor
- Sælger-finansiering
- AP Pension
- Vækstfonden (etableringslån)
- Sælgerpantebrev, hvor sælger har pant i din ejendom, indtil du har betalt hele købesummen
- Earn-out, hvor du kun afvikler din gæld til sælger i de år, hvor virksomheden giver overskud.

De forskellige finansieringsmuligheder kan også kombineres, så du både lejer og ejer. Det kan være, du ejer stalde, dyr og maskiner, men forpagter markerne, eller at du kun ejer (dyr og) maskiner og lejer stalde og jord.

For langt de fleste vil vejen frem være en traditionel finansiering gennem et realkredit- og

pengeinstitut kombineret med kapital fra Vækstfonden eller en ekstern investor.

Du har dog også mulighed for at kombinere det traditionelle med forskellige former for alternative ejerformer som f.eks.:

- AP Pension-løsning, hvor AP Pension køber bedriften og forpagter den ud til dig med forkøbsret.
- Sharemilking, hvor du har mælkeproduktion i lejede stalde og samarbejder med en planteavler om levering af foder til din mælkeproduktion.
- Forskellige leje- og forpagtningsløsninger, hvor du afhængig af driftsformen enten lejer eller forpagter jord, stald og maskiner og investerer i resten af virksomheden.
- Overtagelse med succession. Du kan læse mere om succession i artiklen "[Ejerskifte med succession](#)"

Det skal du kunne: Krav til uddannelse, kompetencer og erfaring

Når banken skal vurdere, om de vil finansiere dit projekt, har de typisk fokus på CV i forhold til:

- Ledelseskompetencer
- Produktionsresultater
- Erfaring fra en tilsvarende produktion
- Personlige kompetencer / relevant uddannelse
- Krav om egenfinansiering

Det er vigtigt, at du kan vise, at du har erfaring med den type landbrugsvirksomhed, som du gerne vil overtage, og at du er i stand til at levere resultater. Derfor er det et must, at du har 1-3 års erfaring og gerne fra et landbrug, som ikke er din families, men hvor du kan vise, at resultaterne skyldes *din* indsats og ikke din fars.

Det er også vigtigt for dig som nystartet virksomhedsejer, at du har et bredt spektrum af kompetencer, så du er godt rustet til opgaven. Det gælder kompetencer indenfor:

- Økonomi
- Ledelse
- Strategi
- Planlægning
- HR
- Forhandling
- Finansiering
- Det landbrugsfaglige

Er dit netværk bredt nok? Og har det de rette kompetencer?

Man kan som bekendt ikke vide alting selv – heller ikke som nystartet landmand, og derfor er det vigtigt, at du har et stærkt og bredt netværk med de rette kompetencer.

Dit netværk skal gerne rumme personer udover din familie og dine venner. Det kan være rådgivere og erfarne landmænd, men det kan også være andre ledere og virksomhedsejere udenfor landbruget.

Derudover er det vigtigt, at dit netværk har en bred palet af kompetencer indenfor:

- Økonomi
- Ledelse
- Strategi
- Planlægning
- HR
- Forhandling
- Finansiering
- Det landbrugsfaglige

Dit netværk skal kunne støtte og udfordre dig – særligt indenfor de kompetenceområder, hvor du ikke er så erfaren endnu.

For at få et stærkt og bredt funderet netværk kræver det, at du selv er opsøgende. Der findes mange netværksgrupper derude, f.eks. igennem rådgivningsvirksomhederne, uddannelsesinstitutionerne samt andre selvstændige netværk som "Agrinet". Der findes ligeledes mange netværk udenfor landbruget.

Overvej, hvilken rolle du vil have i din virksomhed, og virksomhedens størrelse

Det er ikke uvæsentligt, om du ønsker at drive en virksomhed med 2 eller 15 medarbejdere. Det betyder noget for, hvor involveret du kan være i dagligheden og det ansvar, du skal have, og det stiller krav til dine lederegenskaber og dit overblik over virksomheden.

Tænk over, hvilken størrelse virksomhed der passer til dig. Drømmer du om at være "direktør" i en stor landbrugsvirksomhed med mange ansatte, eller vil du gerne være en del af den daglige gang i produktionen?

Overvej, om det er en mulighed for dig at begynde i det små og så udvide virksomheden i takt med, at du får opbygget dine evner som virksomhedsleder. Eller tag en ekstern investor med ind i virksomheden, hvis det ikke er afgørende for dig, at det er dit navn, der står på skødet.

Tag evt. en snak med en rådgiver eller en erfaren leder i dit netværk, når du skal overveje, hvilken rolle du vil have i din fremtidige virksomhed, og hvilken størrelse virksomheden skal have.

Har du talt med din familie og din ægtefælle eller kæreste om fremtiden?

Hvis din drøm om at blive selvstændig landmand indebærer et generationsskifte, er det vigtigt, at du taler åbent med dine forældre omkring det.

Erfaringer viser, at det som ung kan være svært at åbne op for samtalen med sine forældre, men det er vigtigt at få taget hul på samtalen, så I er afklarede med hinandens ønsker og forventninger til fremtiden.

Det samme er tilfældet, hvis du har en ægtefælle eller kæreste. Det er vigtigt, at I får talt om, hvad det vil betyde for jeres fremtid, at du bliver selvstændig landmand, og hvilke forventninger I har til hinanden i forhold til din arbejdstid, ferier, involvering i virksomheden, økonomi osv.

Lav en plan, og vær tålmodig

Det tager tid at realisere drømmen om at blive virksomhedsejer. Og det kan tage op til 10 år, fra du går i gang med at overveje dine muligheder, til du står med støvlerne placeret i egen muld – særligt, hvis der er tale om et generationsskifte.

Det kræver samtidig masser af forberedelse at få gennemført et etableringsprojekt. Derfor er det vigtigt, at du har en nedskreven plan for, hvordan din virksomhedsdrøm skal realiseres.

Læs mere i kataloget ["Drømmer du om at blive selvstændig landmand?"](#)
